

BUDEŠ MILOVAT HOSPODINA, BOHA SVÉHO

Kázání ze soboty 5.11.2016 – br. Michal Balcar

Úvod

Rád bych tímto vyslovil poděkování anonymnímu zákoníkovi, který se Ježíše zeptal, jaké přikázání považuje za největší. Víím, že to myslel trochu jinak a jeho cílem bylo Ježíše pokoušet (viz. Matoušova verze), ale díky němu jsme se dozvěděli, kde vlastně spočívá samotné jádro Božího poselství člověku. Jsme zde na světě proto, abychom milovali. Nejprve a hlavně Boha a pak také sami sebe a své bližní.

Zeptal se ho: „Které přikázání je první ze všech?“ Ježíš odpověděl: „První je toto: ‚Slyš, Izraeli, Hospodín, Bůh náš, jest jediný pán; miluj Hospodína, Boha svého, z celého svého srdce, z celé své duše, z celé své mysli a z celé své síly!’ (Mk 12,29-30)

Mnoho otázek

Ovšem to největší přikázání je opravdu nesnadné. Pojí se s ním mnoho velmi znepokojujících otázek. Lze lásku přikázat? Lze milovat někoho, protože nám to bylo přikázáno? Můžeme přikázat lásku sami sobě? Jak milovat někoho, kdo tu není? Jak milovat někoho, na koho si nemohu sáhnout, koho nevidím? Jak milovat někoho, kdo neodpovídá na to, co mu říkáme? (Tedy, přinejmenším ne přímo?)

Milovat někoho, kdo je vzdálen?

Bez lidských paralel si zde nevystačíme a proto mi dovolu je jedno přirovnání ze světa mezilidských vztahů. Mínlý týden jsem strávil v Budapešti. Byl jsem pozván, abych přednášel na místním setkání kazatelů. Myslím, že každý muž potřebuje po jisté době strávit nějaký čas sám. A první den jsem si velmi užíval. Jenže už ten druhý, jsem začal cítit, že mi chybí moje děti a ještě více má žena. Že přemýšlím o tom, co by řekla na tuhle památku, nebo tenhle kostel. Že bych se jí potřeboval zeptat, jestli mám správně uvázanou kravatu. Že bych chtěl vědět, jak se jí líbilo to, co jsem říkal. A najednou jsem vlastně i v její nepřítomnosti pocítil velmi silnou lásku. Je možné milovat i toho, kdo tu není, i když to vůbec není snadné.

Milovat neznamená zažívat příjemné pocity

Když zpytuji sebe sama a ptám, jak bych charakterizoval svůj vztah k Bohu, volil bych asi jiná slova: strach, respekt, úcta, nepochopitelnost, úžas. Jenže, co to vlastně láska je? Jaká je vlastně definice lásky? Vždyt není sporu, že strach je její nedílnou součástí. Svě děti miluji nade vše a o to větší strach o ně mám. Láska, strach, bolest, pochybnosti, všechny jsou v lásce přítomny. Bylo by hloupé, povrchní a plytké zaměňovat lásku za příjemný pocit, který zažívám v přítomnosti milované osoby. Láska je mnohem komplikovanější, hlubší a trvalejší než je euforie. Její součástí jsou i občasné molové, disonantní akordy.

Láska bez hranic

To je ta naše láska, lidská. Jenže v textu jsme vyzýváni k něčemu víc. Láska k Bohu má totiž být: “celým srdcem, celou duší, celou silou.”

Srdce – je v hebrejském chápání místem, které definuje tu nejhlubší vrstvu osobnosti člověka. To, kým jsme, záleží na našem srdci. A právě z něj, má vyvěrat láska k Bohu.

Duše – není na rozdíl od lidového chápání nehmotnou složkou sídlící v lidském těle.

Stvořitelství příběh říká, že duši se stal celý nově stvořený člověk. Duše je tedy synonymem pro celého člověka. Máme Boha milovat úplně, totálně.

Síla – nejkurióznější ze všech tří slov je právě síla. Hebrejský text zde totiž nepoužívá podstatné jméno, jako v případech předchozích dvou, nýbrž příslovce. Doslova – a celým svým **velmi**. Porušená gramatická struktura naznačuje, že láska k Bohu nerespektuje hranice. Je naplno, bez zábran, bez rezerv, vášnivá.

Není pochyb o tom, že milovat je riskantní věc. A ještě riskantnější je milovat celým svým **srdцем**, celou svou **duší**, celým svým **velmi**.

Nechat se milovat

Jenže, není to jen ještě komplikovanější? Není právě taková láska něčím, co je lidsky nerealizovatelné? Znovu si vypomůžu lidskou paralelou. Mám za to, že láska, kterou od nás Hospodin žádá, je nejbližší dětské lásce vůči rodiči. Absolutní oddanost a odevzdanost. To je oč tu běží. Proč ale děti tak bezmezně své rodiče milují? Protože vědí, a cítí, že jsou bezmezně milovány. A tady je klíč! Bez toho, abychom prožili na vlastní kůži Boží lásku, nikdy nedokážeme Boha milovat. Jeho láska musí proniknout do *srdci*, *duši* a musí proniknout *velmi*. Pak v našich srdcích, duších probudí lásku k Bohu.

Jen láska, která něco stojí, má svou hodnotu

Doktor teologie Josef Dvořák s oblibou připomíná, že láska je v Bibli vždy spojena s obětí. Oběť je tím, co dává lásce hodnotu. Láska, která couvá v okamžiku, kde je nepřijemná, taková láska nic nestojí a je laciná. Ta největší láska platí i tu největší cenu. Tak jako Bůh zaplatil za lásku k nám v Ježíši Kristu.